

Promilleafgiftsfonden
for frugtavl og gartneribrug

Gode råd om aspargesdyrkning

Aspargesavlere fik masser af dyrkningsinspiration og nyttige råd på en fynsk aspargesdag fra en engelsk specialist inviteret af HortiAdvice

✎ Annemarie Bisgaard

Interessen for aspargesdyrkning er igen på vej frem. Fra at være en lille kultur med under 100 ha viser tal fra Landbrugsstyrelsen, at arealet i 2022 er steget til godt 200 ha. Det er baggrunden for, at konsulent Dan H. Christensen, HortiAdvice, i år har søsat et projekt med det mål at få mere viden ind i alle led af dyrkningen.

Engelsk specialist

En af aktiviteterne i projektet er en aspargesdag, der fandt sted i begyndelsen af september på to fynske ejendomme. Inviteret til dagen var den engelske grønsagsrådgiver Peter Knight, der øste ud af sin aspargesviden, som han har samlet op gennem mange år dels som avler, dels som sælger af plantemateriale plus mange aspargesrejser rundt i Europa, USA og Peru.

- Asparges er en omkostningstung kultur at etablere, alene planterne koster cirka 2.500 pund (21.500 kr.). Og så går der to-tre år, inden man kan høste, og fire-fem år inden udbyttet er godt. Så det er en kultur, der kræver både god likviditet

og et godt dyrkningskendskab for at få økonomi i afgrøden, indledte Peter Knight, der præsenterede sig selv som praktiker snarere end som rådgiver.

Flest hvide

Første besøg blev aflagt hos Torup Bakkegaard & Orelund ved Assens, hvor der har været dyrket asparges i årtier.

- Asparges er den afgrøde, der har været længst tid på gården. Det er over 50 år siden, vores forældre startede med kulturen. Dengang var det til industri. I dag er det hele til frisk konsum, fortalte Claus B. Jacobsen, der overtog ejendommen i 2002 sammen med sin bror Jacob B. Jacobsen og nu dyrker en lang række grønsager på cirka 1.500 ha fra Wedellsborg på Vestfyn til Sandholt på Midtfyn.

- Asparges fylder 70 ha, og vi har i år høstet på cirka 60 ha. De fleste arealer er med hvide asparges, fordi der er størst efterspørgsel på dem. Kun 10 ha dyrkes som grønne, men de grønne ser ud til at blive mere og mere populære. I år havde vi nok af de hvide, og da efterspørgslen på de grønne steg, afdækkede vi nogle af de ældre, hvide Gijnlim og skar dem som grønne i den sidste del af høstperioden, fortalte Claus B. Jacobsen, der

På aspargesdagen hørte 27 deltagere den engelske aspargesrådgiver Peter Knight fortælle, at en aspargestop har behov for minimum 92 dage til at opmagasinere tilstrækkeligt stivelse i rødderne. Derfor stopper høsten normalt til sankthans.

regner med cirka otte års høst på en aspargeskultur.

Sædskifte

Et langvarigt sædskifte er vigtigt, når det drejer sig om asparges.

- Vi genplanter helst aldrig gamle aspargesmarker. Men helt undgå det kan vi nok ikke, idet vi lejer eller bytter os til en del jord her i området, hvor der for årtier siden var rigtig mange små aspargesmarker. Vi gør alt for at finde ny jord, hver gang vi planter, sagde Claus B. Jacobsen, der blev bakket op af Peter Knight:

- Genplantning skal undgås, men hvis man alligevel er nødt til at genplante,

Engelske Peter Knight har asparges som et af sine specialer.

Henrik Terp, t.v., driftsleder på Sanderumgaard, der dyrker 12 ha asparges. Til højre konsulent Dan H. Christensen, HortiAdvice, arrangør af aspargesdagen på Fyn.

kan det være en god ide at kontakte planteforædlere, fordi der faktisk findes sorter, som er bedre til genplantning end andre. For eksempel er Backlim en sort, der lige nu er klassificeret til formålet, sagde Peter Knight, der også opfordrede til kun at anvende arealer vendt mod syd - De giver en bedre opvarmning af jorden om foråret, så væksten kommer tidligt i gang, lød det fra Peter Knight, der også mente, at dyrkning på en lav vold, cirka 15 cm høj, er en god ide.

- En vold kan give jorden tidlig varme, der er med til at bryde planternes dvale, så de hurtigere kommer i gang. Volden yder også bedre beskyttelse mod svampesydommen Phytophthora i tilfælde af kraftig regn. Desuden er de grønne asparges lettere at høste, hvis de står på en lille forhøjning, forklarede han.

Claus B. Jacobsen, Torup Bakkegaard & Orelund, er tilfreds med aspargessæsonen 2022. Han dyrker fem aspargessorter: Gijnlim, Backlim, Prius, Raffaello og den grønne sort Bacchus.

Planter flere hvide

Andet besøg blev aflagt på godset Sanderumgaard øst for Odense, hvor driftsleder Henrik Terp står for markbruget med blandt andet 12 ha asparges, 200 ha kartofler plus løg og landbrugsafgrøder.

- Vi startede som helt nye i aspargesfaget i 2018 med én hektar, og i år har vi høstet på 8 ha. To tredjedele er hvide, resten grønne, fortalte Henrik Terp, der som formand for FRDK dyrker så meget af godsets 850 ha jord som muligt efter de miljøvenlige principper i conservation agriculture.

- Vi har planer om at plante flere hvide asparges næste år, fordi der er størst efterspørgsel på dem. Desuden giver de højere udbytte end de grønne, og der er også bedre økonomi i de hvide, selv om der er flere arbejdstimer i dem. Det har været en god og nem sæson i år. Vi har høstet cirka fire tons pr. hektar i de hvide og knapt tre tons i de grønne. Bundlinjen er ikke helt ved siden af, lød det fra Henrik Terp, der nævnte, at Sanderumgaard primært sælger aspargesene til catering, storkøkkener og restauranter og i mindre grad til lokale detailbutikker. Sorterne er Herkolim, Gijnlim, Prius, Grolim, Xenolim, Bacchus og Erasmus.

Ingen svampesprøjtninger

Peter Knight roste aspargesmarkerne på både Sanderumgaard og Torup Bakkegaard for det flotte løv, selv om han godt kunne finde spor efter både aspargesbiller, rust og Stemphylium i planterne.

Torup Bakkegaard har selv konstrueret - og fået godkendt - en ukrudtssprøjte på en smalsporet traktor, der sprøjter afskærmet og præcist med lavt tryk ind i aspargesrækken. Afskærmningen kan reguleres hydraulisk både i højde og bredde.

- På Torup Bakkegaard sprøjter vi kun mod ukrudt og ikke mod svampe og skadedyr. Det er vores erfaring, at vi nemmere holder toppen sund i kulturens start ved at høste kortvarigt på planterne i andet vækstår. Så bliver perioden med løv kortere, sagde Claus B. Jacobsen. Peter Knight nævnte, at engelske aspargesavlere har en del problemer med Phytophthora i rødderne og Stemphylium på toppen, og at de derfor bliver anbefalet at sprøjte forebyggende tidligt på sæsonen.

- I England betragter vi en tidlig sprøjtning som den mest kritiske. Man skal også passe på med kvælstofgødningen - for store mængder kan give problemer med svampesygdomme, lød et af de mange råd fra den engelske aspargesekspert. Han opfordrede Henrik Terp til at nøjes med 60 kg N pr. hektar i 2023 til den besøgte mark med sorten Herkolim plantet i 2017 med otte planter pr. meter og på to meters rækkeafstand. I 2022 fik kulturen 120 kg N pr. hektar. ■

- Asparges er en af vore ældste dyrkede grønsager.
- I danske herregårdshaver var hvide asparges en højt værdsat grønsag, inden afgrøden begyndte at blive dyrket erhvervsmæssigt, primært på Sydfyn, Samsø og Lammefjorden.
- I 1960'erne, hvor det danske aspargesareal var over 1.600 ha, var formålet primært industriel konservering.
- Siden faldt arealet markant.

Rust på aspargesstængler ses som mørkebrune pustler, der senere bliver sorte.

